

Jan Roubal:

URALOHELMIS, GENUS NOVUM HELMINARUM EUROPAE.

Spojuje znaky rodu *Stenelmis* Duft. a ostatních evropských rodů skupiny *Helminae*: tvarem těla, celkovou podobou a mnoha dalšími znaky vnější morfologie příbuzný k *Stenelmis* Duft., odlišný od ní a podoben ostatním evropským *Helminum* tím, že holeně jsou opatřeny podél vnitřní strany hustou plstí tvořící světlý řádek, zabírající ostatně delší část holení než je tomu u zmíněných rodů (na předních a zadních distální dvě třetiny, u středních víc než polovinu). — Rozdíl od *Leptelmis* Sharp. (Japonsko) v latinské části.

Tělo velmi dlouhé, štíhlé, zhruba vyhlížející jako *Stenelmis* s nepoměrně delšími nohami.

Hlava málo užší štítu, oči velké, silně na povrch vystouplé, povrch hlavy bez rýh a vtisků, oči při vnitřní straně poněkud ploše vmáčknuté. Vrchní pysk široce slabě srdčitý, vyklenutý, malý, pod hlavovým štítem skrytý, tento velmi široký, příčně obdélníkový s předními ostrými rohy; jest od čela oddělen příčnou rýhou, je slabě vyklenutý a z vnitřní jeho stěny, jakoby se stropu této klenby, trčí šikmo dolů, směrem k vrchnímu pysku, zhruba dvojřadě rozčísnuté, dlouhé, husté bílé vlásky. Tykadla vkloubena kousek před očima, pro-
vázovitá, dlouhá, 11ti-členná.

Štít není delší šířky, je klenutý, po stranách zaokrouhlený, ve středu nejširší, spodinové rohy, protože je spodina dvakrát dosti hluboce vykrojena, vybíhají značně daleko vzad, přední pak jsou nápadně dlouhé, skutečné špičaté růžky trčící daleko dopředu podél očí, končíce asi při jejich polovině délky, vedle každého tohoto růžku je při vnitřní straně v předním štítovém okraji velmi hluboký ostrý výřez (zapadá do něho oko), mezi výřezy je štítový okraj mírně obloučitě vpřed vyhnutý. Postranní okraje štítové zdviženy, v podobě listovité vroubkované hrany a podél ní běží žlábek; s ním s každé strany souběžná rýha, dosahující base, avšak končící se daleko před okrajem předním, v zadní své polovici je směrem ven prohnuta. Střed plošiny vykazuje podélnou, dosti hlubokou rýhu, která se dotýká spodiny a zaniká v přední třetině štítové délky.

Štítek nevelký, málo delší šířky, zhruba srdcovitý, vzadu tupě zaokrouhlený, dosti vypouklý.

Krovky jsou velmi dlouhé, širší štítu, jen s velmi nepatrně znatelnými rameny, po stranách za první pětinou délky se velmi slabě zúžují, poté se zase poznenáhla rozšiřují a asi za druhou třetinou se okraje prudce začínají sbíhati končíce tupou, na konci uťatou špičkou; jsou silně klenuté, avšak na zádech ploché, za prvními dvěmi třetinami slabě vyvýšené, odtud partií po stranách zúženou, velmi prudce dolů šikmo až po špičku skloněné. Okraje, počínaje místem, kde se krovky poněkud zúžují, svrchu viditelné, a to tím více ke konci znatelněji, až podél zmíněné apikální partie jsou tak silně zúžené, že tvoří markantní lištnu; po celé délce jest okrajová hrana dosti silně a ne-
hustě vroubkovaná. Epipleury dost široké, a to stejné šířky až po 3. sternit, odtud ke špici zúženy; před místem, kde za basí krovečnou se strany zúžují, je partie humerální poněkud tak vystouplá, že zčásti zakrývá i postranní okraj i epipleury. Povrch krovek bez jakýchkoli kýlů, hrbolků a jiných vyvýšenin, jen s řádkami pravidelných teček, skutelární řádek (druhý od švu) je zkrácený.

Nohy velmi dlouhé, asi v takovém poměru k velikosti těla, jako je tomu u *Macronychus* Müll., štíhlé, nejdelší na nich jsou holeně; každé dvě nohy téhož páru navzájem velmi daleko od sebe vzdáleny, ale dvojice kyčlí prvního páru těsně za dvojicí páru druhého. Stehna poseta ostrými zrčky. Chodidla dlouhá, jejich články stejně silné s výjimkou posledních, ke konci rozšířených; na předních chodidlech jest poslední článek značně delší než ostatní dohromady, u středních je jim délkou roven, u zadních jest kratší. Články jsou ve středu vrchní strany vykrojeny, takže každý předešlý objímá dvěma krátkými tupými chlopněmi basi článku následujícího; drápky velmi dlouhé, tenké, jednoduché.

Celý spodek nehrubě, tu a tam zrnitě tečkovaný.

Předohrudí rozsáhlé, mnohem delší než u *Stenelmis*, ploché, široké, jeho výběžek vzad jazykovitě daleko za přední kyčle vybíhající, má rovnoběžné strany a až před koncem se zaokrouhleně zúžuje. Přední kyčle veliké, tupě konické, střední vně tupě hluboce srdcovitě vykrojené. Středohrudí tvarem i rozsahem zcela odchylné od středohrudí rodu *Stenelmis*: jest krátké, široké, třikrát asi zšíří výběžku předohrudního a má z hruba tvar velmi nízkého a širokého tištěného písmene H nebo tištěného velkého písmene I, o 90 stupňů otočeného v téže rovině; do hoření jeho dutiny vbíhá výběžek předohrudní, avšak jen asi do její poloviny. Zadohrudí s podélnou střední rýhou a ústřední dosti hlubokou talířovitou prohlubinou. První abdominální sternit vbíhá do výkroju zadohrudí ostrým trojúhelníkovým výběžkem (u *Stenelmis* tupým); sternity uprostřed ploché, první z nich dokonce s podélným širokým vtiskem (u *Stenelmis* jsou klenuté), nadto má první sternit podélný střední slabý kýl, ve středu jsou všechny sternity lesklé, velmi rozptýleně tečkované, nikoli zrnité, jako u *Stenelmis*, na př. u *consobrina* Duft., poslední tupě zašpičatělý, velmi slabě vykrojený; slabě od sebe na špiči odstálé krovky poněkud poslední článek zadečku přechínají.

Genotyp: *Uralohelmis Jurečki*.

Celá světle čokoládové barvy, tykadla a nohy světle žlutohnědé; skoro matná, jen krovky slabě lesknavé. Jemně štětinkově šedo-žlutavě chloupkovaná, štít s řídkými, delšími, podél ústředního kanálku a po jeho stranách napříč seřazenými štětinkami, mezirýží krovečná s velmi krátkými, ke konci silně zašpičatělými štětinkami, které jsou přibližně ve dvou nepravidelných řádkách a šikmo vpravo a vlevo namířeny, na skloněné části s hustými mikroskopickými šupinkami jinovatce podobnými.

Všechny tykadlové články delší než širší, zhruba jsou mezi sebou, druhým počínajíc stejné délky, první nejdelší a nejtlustší, asi dvojnásob tak dlouhý jako široký, ke konci rozšířený, poslední nejtenčí, vně konvexní, tedy nesymetrický, zašpičatělý. Tykadla, přiložena nazad, by dosahovala base štítu, kdyby byla ještě asi o 3 články delší.

Matný štít se základní, neobyčejně jemnou, písečkovitou ostrou strukturou, na ní velmi řídko rozložená vyvýšená, ploše obroušená černá lesklá očkovitá zrnka.

Krovky s deseti řádkami teček, druhá od švu jen velmi krátká; tečky řádek na celém povrchu velké, hluboké, od sebe průměrně asi tak o vlastní délku vzdálené, ke špičce mnohem slabší, takže tu jsou mezirýží mnohem širší než vpředu, po stranách jsou poslední řádky více méně znatelné, řádek 4. a 5. se daleko před špičkou spojují a po té brzy končí. Mezirýží plochá, širší než řádky

teček, vpředu s dost dobře viditelnými, nazad poznenáhlu mizejícími malými zrnky, na konci velmi jemně šagrenované.

Délka 4 mm, šířka 1.4 mm.

Rossia-Ural: Orenburg, 1917 (Jureček leg., coll. auctoris).

Pojmenována druhovým jménem k počtě přítele Dra Štěp. Jurečka.*)

Jest to další doklad skvělých výsledků Jurečkových východoruských a sibiřských objevů Coleopter v době světové války.

* *

*

Hoc genus coniungit signa generis *Stenelmis* Duft. ceterorumque *Helminarum* Europae: statura ac multis aliis signis illi, linea tomentosa internae tibiae partis — ceterum longiore — his affine est.

Differt a genere japonica *Leptelmis* Sharp., Ann. a. Magaz. Nat. Hist., Vol. II., ser. 6 (1888), p. 243—244, quod habet »the very dependent front of the prosternum«, »... the sculpture is not similar to that of any other Elmid known«. *L. gracilis* Sharp., l. c., p. 244: »Thorax narrow in front, with a very broad and deep transverse depression extending across it near the front; on the disk with two oblique depressions convergent behind, the spaces between them nodularly elevated« etc.

Corpus longissimum, sat gracile, stenelmiforme, pedibus perlongis.

Caput sine sulcis, oculi magni, aliquantum depressi, labrum sat globosum, subcordiforme, clypeus latus, angulis anterioribus acutis, intus pilis longis albidis ornatus, a fronte linea transversa separatus. Antennae ante oculos insertae, undecimarticulae, filiformes, capitis una cum pronoto fere longitudine.

Pronotum fere longum ut latum, globosum, lateraliter rotundatum, medio latissimum, basi bisinuata, angulis basalibus vero prominulis, anterioribus corniculiformibus, longis, oculorum dimidiam partem attingentibus, margo anterior iuxta eos profunde emarginatus; latera acute crenulato-marginata, elevata, intus anguste canaliculata; pars dorsalis utrimque sulco basin attingente, ante marginem anteriorem evanescente, ante medium incurvato; in medio canali sat profunda, a basi ad tertiam partem longitudinis porrecta.

Scutellum parvum, subcordiforme, subglobosum, subsulcatum.

Elytra longissima, pronoto latiora, humeris late rotundatis, tuberculis humeralibus haud discretis, in lateribus post primam quintam longitudinis perpaulum contracta, deinde pedetemptim subampliata, post fere secundam tertiam usque ad apicem fortiter angustata, apice anguste truncata. Latera, brevi posthumerali parte excepta, margine tenuiter explanato, acuto, crenulato, bene visibili, obducta. Epipleurae latae, usque ad sternitum 3. parallelae, deinde angustatae ad apicem productae; superficies sine carinis, sine tuberculis, lineatopunctata solum, series iuxtasuturalis 2. abbreviatissima (»series scutellaris«).

Pedes perlongi, graciles, omnium eorum partium tibiae longissimae sunt; pedes eiusdem paris inter se valde remoti, coxae paris anterioris et paris medii valde approximatae, femora granulis acutis obsita. Tarsi longi, articulis aequilongis, ultimo tantum apicem versus modice dilatato, articulus ultimus

*) jenž mezitím svým skonek tak hluboce zarmoutil všechny odborníky a jemuž i těmito řádky vzdávám posmrtný hold.

tarsorum anteriorum ceteros coniunctos longitudine superat, in tibiis mediis eis aequalis, in ultimis brevior est; uterque articulus in apicali parte obtuse bilobus; unguiculis valde longis, tenuibus, simplicibus, ambobus aequalibus.

Corpus subtus mediocriter fortiter, non dense, particulatim granulose, punctatum.

Prosternum magnum, vero longius quam in *Stenelmi*, planum, latum, prosternalis processus intercoxalis pone coxas anteriores porro prominens, apice obtuse angustatus. Coxae anteriores validae, conicae, extus profunde cordiformiter emarginatae. Mesosternum forma magnitudineque a mesosterno *Stenelmis* manifeste discrepans: litterae H, si latitudine magnopere latior esset, forma, processu prosternali ter latius. Metasternum magnum, medio late depressum et longitudinaliter anguste canaliculatum, media parte basali profunde acuteque (in *Stenelmi* obtuse) emarginata, quam in partem excisam processus e media anteriore parte primi sterniti intrat. Sterniti medio plani (in *Stenelmi* globosi), primus medio longitudinaliter late depressus carinatusque, sterniti omnes medio nitidi, dispersissime, non granulose, ut in genere comparato, punctati, ultimus angustatus, subemarginatus, elytrorum apice brevior.

Genotypus: *Uralohelmis Jurečki* m.

Tota dilute brunnea, extremitatibus valde clarioribus, non nitida, elytris tantum aliquantum nitescentibus, setuloso-griseopubescens, setulis pronoti longioribus, transverse dispositis, setulis interstitiorum elytrorum brevissimis, griseis, apicem versus acute angustatis, irregulariter biseriatim instructis, ad dexteram et sinistram vergentibus, in parte declivi praeterea squamulis pulverosis microscopicis dense obsitis.

Antennarum articulis longis, filiformibus, omnibus latitudine longioribus, primo longissimo fortissimoque, latitudine duplo fere longiore, apicem versus incrassato, ceteris brevioribus, inter se fere aequilongis, ultimo omnium tenuissimo, extus convexo, acute terminato.

Pronoto creberrime microscopice coriaceo et granulis maioribus elevatis ac laevibus disperse ornat.

Elytra regulariter decem-punctoseriata, series 2^a iuxtasaturalis (series scutellaris) brevissima, punctis serierum, praeapicalibus valde subtilioribus exceptis, fortibus, inter se sua longitudine remotis, serie 4^a ac 5^a ante partem declivem coniunctis ibique extinctis; interstitiis planis, seriebus punctorum latioribus, subtiliter granulosus, granulis retrorsum evanescentibus.

Long. 4 mm, lat. 1.4 mm.

Cetera in descriptione generis.

Rossia-Ural: Orenburg, 1917 (Jureček leg., coll. auctoris).

In honorem coleopterologi nostri dilectissimi, Dr. Stephani Jurečka**), adnotare volui.

*) qui nuper vitae suae cursu confecto omnes coleopterologes summo dolore affectit.